

Pesti utca

Bandi első gimnazista. Mindössze néhány hete jár a középiskolába. Arca, mint a tejbe ejtett rózsa. Még nem edződött meg az élet viharában. Sok mindent nem tud még.

De napról-napra tanul valamit.

Valamelyik napon is diadalmasan újságolja édesanyjának:

– Most már tudom, hogy melyik a nyolcadikos és melyik a tanár.

A nyolcadikosok ugyanis nagyon hasonlítanak a tanárokhoz. Nekik is rendes kalap van a fejükön, nem diáksapka, s irattáska van a kezükben, nem pedig hátitáska, mint a kicsinyeknek.

– Mindegyiknek köszönök – mondja Bandi –, és amelyik szépen visszaköszön, az tanár, amelyik pedig az arcomba röhög, az nyolcadikos.

Mennyi emberismeret van már ebben a kis megfigyelésben.

•

Két öreg néni beszélget, fölfelé menet egy tabáni kaptatón.

– Rossz fiú az. Mindig sok bajom volt vele. Avval én örökké csak mérgelődtem – panaszolja az egyik.

– Hamar kiadják az útját a szegény öregeknek. De hová menjenek? – sópánkodik a másik.

– Amikor kicsi volt, akkor kellett volna megfojtani. Akkor én ma boldog asszony volnék – árad tovább a panaszos szó.

– Mindenütt csak baj van – sóhajt a másik hang.

Eltűnődünk. De kételkedünk, hogy ha valóban megfojtja a néni keze kiskorában az a rossz fiút, vajon csakugyan olyan boldog volna-e ma, amint gondolja.

Kötve hisszük.

•

Váltott futóverseny a körúton, fényes délben. Rohannak a kurta nadrágos, szöges cipős, tornainges fiatalemberek. Egyenletesen kapkodják a lábukat, eveznek a kezükkel. A futók elhaladtak, de azt látjuk, hogy a versenynek még nincs vége. Végig a körúton késő estig folytatódik. Ahány iskolásgyerek,

kifutófiú, kisinas csak van a környéken, az mind ütemre emelgeti a lábát, úgy evez a kezével, mint a futók.

Egyszerre azon vesszük észre magunkat, hogy mi is így kapkodjuk fölfelé a lábunkat és evezünk a kezünkkel.

A gyerekek utánozzák a felnőtteket, a felnőttek pedig a gyerekeket.

•

Gyakran ismétlődő jelenet az utcán:

A villamoskalauz vagy postás szóba áll valami jóképű, fiatal lánnyal. Egy darabig enyeleg vele. Aztán – honnan, honnan nem – előbukkan egyik vagy másik társa. Kalauz vagy postás. Esetleg rendőr. Vagy más egyenruhás altiszt.

– A felesége nagyon várja már otthon, a gyerek is sír – hangzik a szokásos figyelmeztetés.

A lány elrebben, az udvarló pedig, akinek többnyire egyáltalán nincs is felesége, bosszús mosollyal dohog a kartársra, aki elfüstölte mellőle a csinos kislányt.

Legközelebb aztán ő is hasonló módon alkalmazza a jól bevált módszert, és majd bosszút áll az ártatlan tréfáért ...

1933. október 19., csütörtök, 8. old.

Pesti utca

Ódon, budai házacská. Nap-nap után arra visz el az utunk. Egyik földszintes ablakában húsz esztendő óta irkából kitépett, kockás papírszeletke van kitéve. A papíron ákom-bákom női kézírással írott szöveg olvasható: „Hat szék és egy aranykeretes tükör eladó.”

A szöveg húsz esztendő óta ugyanaz. Csak az írás öregebb és kuszább évről-évre.